

Aan de gemeenteraad
cc commissieleden
cc pers

DATUM 23 oktober 2024
ZAAKNUMMER 1550517
BEHANDELD DOOR Renee Bollebakker
TELEFOON (035) 629 1103
UW KENMERK
BIJLAGEN 1
BETREFT Definitieve vaststelling Buigbudget 2024

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeren wij u over de hoogte van de Definitieve gebundelde uitkering (hierna BUIG) voor 2024.

Definitief BUIGbudget 2024

Het definitief BUIGbudget 2024 is hoger vastgesteld dan het voorlopig BUIGbudget. Het rijk heeft bij de definitieve vaststelling rekening gehouden met hogere loonkosten, en een landelijke toename van bijstandsgerechtigden. Hoewel dat een positieve ontwikkeling is blijft de huidige verdeelsleutel van het BUIGbudget nadelig voor de gemeente Hilversum.

BUIG	2020	2021	2022	2023	2024
Gerealiseerde lasten	32.830	33.560	32.530	35.520	38.500
Baten (V&T)	-960	-760	-190	-550	-600
Definitief Buig budget	-31.310	-31.720	-29.780	-32.193	-36.744
Nadeel	560	1.080	2.560	2.777	1.156
Begroting	1.125	1.050	1.625	1.140	1.675
Vangnet				-400	
Saldo t.o.v begroting	-565	30	935	1.237	-519

Bedragen x 1000

In 2024 verwachten we een voordeel op de begroting van € 500.000. Met de eindejaarsrapportage zal worden voorgesteld de begroting (programma 3, taakveld 6.3) hierop aan te passen. In de huidige begroting 2024 wordt uitgegaan van een nadelig saldo van € 1.6 miljoen, op basis van het definitieve BUIG budget en actuele prognoses wordt verwacht dat we uitkomen op een nadelig saldo van € 1.1 miljoen. In de onderstaande tabel is weergegeven hoe de afgelopen jaren, de realisatie en de begroting zich tot elkaar verhouden.

Het BUIGbudget wordt door het rijk in september voorlopig vastgesteld voor het volgende jaar. In mei van het lopende budgetjaar wordt het budget nader voorlopig vastgesteld en in september van het budgetjaar wordt het budget definitief vastgesteld.

Vangnetregeling

Bij grote tekorten kan een gemeente onder bepaalde voorwaarden een beroep doen op een vangnet regeling. Om in aanmerking te komen voor de vangnetregeling moet het cumulatieve tekort de afgelopen 3 jaar, 7,5% of hoger zijn. In 2023 voldeed de gemeente aan de voorwaarden en is de vangnetregeling aangevraagd. Het rijk moet op die aanvraag nog besluiten.

Over 2024 kan Hilversum geen vangnetregeling aanvragen omdat de gemeente niet aan de voorwaarden voldoet. Door het hogere BUIGbudget 2024, is het tekort 3%.

Hilversumse situatie

Binnen de invloedsfeer van Hilversum wordt hard gewerkt aan het verkleinen van het nadelige effect van de verdeelsleutel BUIG. Er wordt structureel gewerkt aan het optimaliseren van uitvoering en bedrijfsvoeringsprocessen, het verbeteren van de dienstverlening, het aanpassen van het re-integratieaanbod aan de doelgroepen, samenwerking in arbeidsmarktprojecten en preventie.

Daarnaast is de gemeenteraad is op 21 maart 2024 geïnformeerd over het [actieplan omBUIGen](#). Het actieplan bevat specifieke maatregelen die op termijn kunnen leiden tot een lagere kostprijs per uitkering. Daarbij wordt ingezet op het versterken van de dienstverlening aan de poort, het verbeteren van de incasso ratio, parttime inkomsten uit arbeid of marginaal ondernemerschap en preventie. De acties uit het actieplan omBUIGen worden conform de planning gefaseerd opgepakt. Een aantal acties laat al een positief resultaat zien.

Het bijstandsvolume is met 101.2% lager dan het landelijk gemiddelde van 101.8%. Dat betekent dat het aantal bijstandsbetalingen lager ligt dan landelijk. Door het intensiveren van de nazorg is de her-instroom binnen 6 maanden na uitstroom gemiddeld afgenomen met 4,1%. Ook de her-instroom binnen 12 maanden na uitstroom is gemiddeld met 5,2% gedaald.

In de bijlage informeren wij u, per actiepunt, over de stand van zaken van het actieplan omBUIGen. Het actieplan draagt in algemene zin bij aan dienstverlening die beter is afgestemd op de behoefte van de inwoner en om te kunnen doen wat nodig is om de inwoner op weg te helpen naar een duurzame zelfstandige bestaanszekerheid. Er zijn wel lokale factoren die het beoogde effect van het actieplan belemmeren.

- De instroom van statushouders blijft toenemen. Het aantal inburgeraars is gestegen van 291 in oktober 2023 naar 476 in augustus 2024. De focus heeft daarom gelegen op het uitvoeren van de wettelijke taak. Ook is deze doelgroep moeilijker aan het werk te krijgen, doordat zij scholings- en inburgeringsverplichtingen hebben.
- Vraag en aanbod op de arbeidsmarktregio Gooi en Vechtstreek sluiten niet goed op elkaar aan. In onze regio is veel vraag naar hoger opgeleiden e/o beroepen in de dienstverlening, terwijl het aanbod zich voornamelijk richt op praktijkgerichte werkzaamheden. In 2024 is dat ook nog zo.
- Het versterken van de arbeidsmarktpositie van de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt kost tijd, ook op de huidige krappe arbeidsmarkt.

Landelijke ontwikkelingen

Het nieuwe kabinet heeft plannen gepresenteerd voor een langere opzegtermijn voor werkgevers en het verkorten van de maximale WW termijn van 24 naar 18 maanden. Dat verhoogt in de toekomst mogelijk de instroom in de bijstand. Daarmee stijgt het risico op hogere uitkeringskosten.

In het regeerprogramma is een besparing van 100 miljoen op het macrobudget BUIG opgenomen vanwege een beperking op de asielinstroom. Hoe deze besparing door het rijk wordt verrekend in het gemeentelijk BUIGbudget is nog niet duidelijk.

Vanaf 2027 hanteert het rijk een andere verdeelsystematiek van het macrobudget BUIG. Het is nog onduidelijk wat daar de gevolgen van zijn maar er is een mogelijk risico op een nog groter tekort op het BUIGbudget.

Wij hopen u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n):

1. Definitieve vaststelling BUIG 2024